

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 115/2010-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. V. a E. V., obaja bytom R. J., zastúpených advokátkou JUDr. D. Š., B. B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 199/2007 a jeho uznesením z 21. augusta 2008, postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 259/2008 a jeho uznesením z 5. novembra 2008 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 202/09 a jej listom zo 4. decembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. V. a E. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2010 doručená sťažnosť, ktorá bola podaná na poštovú prepravu 16. januára 2010, J. V. a E. V., obaja bytom R. J. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. D. Š., B. B., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 199/2007 a jeho uznesením z 21. augusta 2008 (ďalej len „uznesenie z 21. augusta 2008“), postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 259/2008 a jeho uznesením z 5. novembra 2008 (ďalej len „uznesenie z 5. novembra 2008“) a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 202/09 a jej listom zo 4. decembra 2009 (ďalej len „list zo 4. decembra 2009“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia sa svojou žalobou podanou okresnému súdu domáhali voči žalovaným určenia neplatnosti kúpnej zmluvy z 1. decembra 1980, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti, a určenia ich vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam tvoriacich predmet tejto kúpnej zmluvy. Okresný súd viedol konanie o žalobe sťažovateľov pod sp. zn. 9 C 199/2007.

Okresný súd uznesením z 21. augusta 2008 zastavil konanie v časti o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy z 1. decembra 1980 a na základe odvolania sťažovateľov krajský súd uznesením z 5. novembra 2008 potvrdil uznesenie okresného súdu z 21. augusta 2008.

Okresný súd rozsudkom č. k. 9 C 199/2007-57 z 2. februára 2009 (ďalej len „rozsudok z 2. februára 2009“) žalobu sťažovateľov zamietol v časti o určenie ich vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Sťažovatelia neuviedli, či podali odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 2. februára 2009 a či tento rozsudok bol preskúmaný v rámci

odvolacieho konania krajským súdom. Ústavný súd telefonicky na krajskom súde zistil, že rozsudok okresného súdu z 2. februára 2009 bol na základe podaného odvolania potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 15 Co 311/2009 zo 16. decembra 2009. (Úradný záznam ústavného súdu zo 17. marca 2010)

Sťažovatelia podali generálnej prokuratúre podnet na podanie mimoriadneho dovolania, pričom bližšie neuviedli, proti ktorým z už označených rozhodnutí ich podnet smeroval. Generálna prokuratúra listom zo 4. decembra 2009, ktorý bol doručený sťažovateľom 22. decembra 2009, oznámila sťažovateľom, že ich podnet odložila.

Podľa sťažovateľov okresný súd dospel k nesprávnym právnym záverom, keď konanie v časti o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zastavil a krajský súd taktiež nesprávne právne posúdil vec, keď potvrdil uznesenie okresného súdu z 21. augusta 2008 o zastavení konania v tejto časti.

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol o ich sťažnosti týmto nálezom:

„1) Základné práva J. V. a E. V. upravené v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod č. k. 9C/199/2007 v časti o vyslovenie neplatnosti kúpnej zmluvy, v konaní Krajského súdu Banská Bystrica pod č. k. 16 Co/259/2008, v konaní vedenom Krajskou prokuratúrou Banská Bystrica pod č. Kc202/09-10 porušené bolo.

2) Rozhodnutie Okresného súdu Rimavská Sobota, č. k. 9C/199/2007 v časti o vyslovenie neplatnosti kúpnej zmluvy a rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 16 Co/259/2008 zrušuje a vec vracia Okresnému súde Rimavská Sobota na ďalšie konanie.

3) J. V. a E. V. spoločne a nerozdielne priznáva finančné zadostučinenie 4.000,- EUR... , ktoré je Okresný súd Rimavská Sobota, Krajský súd Banská Bystrica, Krajská prokuratúra Banská Bystrica povinní J. V. a E. V. spoločne a nerozdielne vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4) J. V. a E. V. priznáva trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z obsahu sťažnosti a návrhu na rozhodnutie ústavného súdu (petitu sťažnosti) je možné ustáliť, že sťažovatelia namietajú porušenie nimi označeného základného práva postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 199/2007 len vo vzťahu

k zastaveniu konania v časti o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy z 1. decembra 1980 a uznesením okresného súdu z 21. augusta 2008, ktoré navrhli zrušiť, a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 259/2008 (o odvolaní sťažovateľov proti uzneseniu okresného súdu z 21. augusta 2008) a uznesením krajského súdu z 5. novembra 2008, ktoré taktiež navrhujú zrušiť.

Sťažovatelia ďalej namietajú porušenie nimi označeného základného práva postupom generálnej prokuratúry pri vybavení ich podnetu na podanie mimoriadneho dovolania v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 202/09 a jej listom zo 4. decembra 2009 oznamujúcim odloženie podnetu. (Vzhľadom na datovanie listu generálnej prokuratúry podnet sťažovateľov mohol smerovať proti uzneseniu okresného súdu z 21. augusta 2008 a uzneseniu krajského súdu z 5. novembra 2008, eventuálne aj proti rozsudku okresného súdu z 2. februára 2009, hoci sťažovatelia vo svojej sťažnosti neoznačili rozhodnutia, proti ktorým ich podnet smeroval.)

K namietanému porušeniu základného práva postupom a uznesením okresného súdu z 21. augusta 2008 a postupom a uznesením krajského súdu z 5. novembra 2008

Ústavný súd telefonicky na okresnom súde zistil, že uznesenie okresného súdu z 21. augusta 2008 a uznesenie krajského súdu z 5. novembra 2008 sa stali právoplatnými 23. decembra 2008.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 124/04).

Ústavný súd konštatuje, že uznesenie okresného súdu z 21. augusta 2008 a uznesenie krajského súdu z 5. novembra 2008 sa stali právoplatnými v čase presahujúcom dva mesiace pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, ktorá bola podaná na poštovú prepravu 16. januára 2010.

Preto ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v časti smerujúcej proti okresnému súdu a krajskému súdu odmietol ako oneskorene podanú (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

K namietanému porušeniu základného práva postupom a listom generálnej prokuratúry zo 4. decembra 2009

Podanie mimoriadneho dovolania je podmienené splnením zákonných predpokladov, ktoré sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07).

Vychádzajúc zo svojej stabilizovanej judikatúry ústavný súd dospel k záveru, že nevyužitím práva generálneho prokurátora podať mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu označeného základného práva sťažovateľov, keďže platná zákonná úprava

nezakladá sťažovateľom právo (právny nárok) na vyhovenie ich podnetu na podanie mimoriadneho dovolania zo strany generálneho prokurátora.

Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti smerujúcej proti generálnej prokuratúre pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2010